

**Nicolai Cavssini Trecensis, E Societate Iesv, De Eloqventia
Sacra Et Hvmana Libri XVI**

Caussin, Nicolas

Coloniae Agrippinae, 1634

Consultatio de Imperatore eligendo: Oratio Perdicæ ad Milites.
Argumentum:

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70090](#)

qui fuit semper, ire quod iussis, pugnare, periclitari, languine nostro commendare posteritatem tuum nomen. Proinde, si perseveras, inertimes quoque, & nudi, & exangues, vicumque tibi cordi est, sequimur, vel antecedimus. Sed si audire vis, non factas tuorum militum voces, verum necessitate ultima expressias, praebe que-
Alexandri
regula so propriae aures, imperium, atque auspicium tuum constantissime secutis, & quoconque pergis, securitis. Vicit Rex, magnitudine rerum, non hostes modò, sed etiam milites. Quicquid mortalitas capere poterat, impletumus; emensis maria, terraque melius nobis, quam incolis omnia nata sunt. Penè in ultimo mundi fine consistimus, in alium orbem paras ire, & Indiam queris, Indis quoque ignotam. Inter feras, serpentessq; degentes truere ex latibus, & cubiculis suis expertis, ut plura quam sol videt, Militum
armis ob-
tum statu Victoria lustres. Digna proorsus cogitatio animo tuo, sed alioz nostro. Virtus enim tua semper in incremento erit, nostra uia in fini iam est. Intuere corpora exanguia tot peritos a vulneribus, tot cicatricibus putrida, iam tela hebetia sunt, iam arma deficiunt, vestem Persicam induimus, quia domestica subiecti non potest. In extremum degenerauimus cultum. Quoto cuique lorica est? quis equum habet? ubi queri, quam multos serui ipsorum persecuti sunt? quod cuique superbit ex præda? Omnia victores, omnium inopes sumus. Nec luxuria laboramus, sed bello. Instrumenta belli consumpsimus, huac tu pulcherrimum exercitum nudum obijcies belluis? quantum ut multitudinem augent de industria barbari, magnum tamen esse numerum, etiam ex mendacio intelligo. Quid si adhuc penetrare in Indiam certum est, Regio à meridie minus vastata est. Qua subacta, licebit deducere in illud mare, quod rebus humanis terminum voluit esse natura. *Cur circuitu peti gloriam, qua ad manum posita est?* Hic quoque occurrit Oceanus. Nisi maius errare, peruenimus quod tua foruna dicit. Haec tecum, quem sine te, cum his loquimur, non ut inirem circumstantis exercitus gratiam, sed ut vocem loquentium potius, quam ut gemitam murmurantium audi-
res.

(**) Ex Curi.
lib. 10.

**

OECONOMIA
orationis.

I. Artificissima hec responso, in qua primum milites dant manus suo Imperatori, promptissima quoque obsequio polliciti, mox lenti insruzione spargunt milites queritonia, quarum tanta sunt illecebria, ut querendo, audacissimum glorie iuuenem, molitorum trahent articulos, & clementer laudent: sibi quoque subsidior, & cessationem laborum in hac e-
rum si fina expeditione nauiter, & magna rati-
um officiaria sagienti.

CONSULTATIO DE
Imperatore eligendo.ORATIO PERDICÆ
ad Milites.

ARGUMENTVM.

Cum Babylone defunctus esset Alexander, & totus exercitus erepto sibi duce suo, mærore consternatus esset, Perdica precipuus amicorum Alexandri, qui moriens ipse annulum suum tradiderat, conuocata concione admonet, ut Regi ultimos honores exoluant, deinde de alio eligendo, quamprimum cogitent.

Ex Curi.
lib. 10.
Ego quidem annulum, quo ille regni, atque imperii vires obsignare erat solitus, tradidicte. Nisi maius errare, peruenimus quod tua foruna dicit. Haec tecum, quem sine te, cum his loquimur, non ut inirem circumstantis exercitus gratiam, sed ut vocem loquentium potius, quam ut gemitam murmurantium audi-
res.

R. 1. 2

vt

ut victoriā partam inter hos, de quibus parta est, obtinete postulmus. *Capite opus est.* Hoc ne uno, an pluribus, in vestra potestate est. Illud scire debetis, *militarem sine duce turbam, corpus esse sine spiritu.* Sextus mensis est, quo Roxane pregnans est. Optamus, ut mārem enītatur, cuius regnum Dijs approbantibus futurum, quā docunq; adoleuerit. Interim, à quibus regi velitis, destinate.

OECONOMIA
orationis.

I. *Hec oratio valde morata est. & ciuilis, prefert enim insignē moderationem. & fidem ipsius Perdica, quod magnum erat amoris, & benevolentia lenocinum.* Atque ut à Principe viro profecta, sententias habet verbu pressas, rebus magnas, ut cūm dicit Alexander commodatum terris, non datum. Observatum est, *inquit* Fabius lib. 6. esse nescio quām, quā spes tantas decerpit, iniuidiam. Ne videlicet ultra, quam homini datum, est nostra prouchancrur. Deinde, quod habet: Militarem sine duce turbam, corpus esse sine spiritu. *Reclē ad mentem Seneca, qui de imperatore ait.* Is est spiritus, quem tot millia trahunt. Epaminondas apud S. Maximum serm. de Magistratu, & potestate, cum magnum, & pulchrum videret exercitum sine duce. Quāta (*inquit*) bellua caput nullum habet.

ORATIO PTOLOMÆI.

Digna proorsus est soboles, quæ Macedonum imperi genti, Roxanis vel Arsinœ filius,

cuius nomen quoque in Europa dicere pigeat. Maiore ex parte captiui est. Cur Persas vicerimus, ut stirpi eorum seruiamus? quod iusti illi reges Darius, & Xerxes, tot milium agminibus, tantisque classibus ne quicquam petuerunt. Mea sententia hac est, vt fide Alexandri in regia posita, qui consiliis eius adhibebantur, coeant, quoties in commune consulto opus fuerit, eoq; quōd maior pars corū decreuerit, statuto, Duxes prefecti q; copiarum his pareat.

ORATIO MELEAGRI

Dura, & aspera, qua truculentum oratorem facile arguat.

Nec Dijs fuerint, ut Alexandri fortuna, tantq; regni fastigium, in istos humeros ruat, homines certe non ferent. Nihil dico de nobis, quām hic est, sed de viris tantum, quibus iniuitis nil perpeti necesse est. Nec verò interest, Roxanis filium, quandocumque genius erit, an Perdicam regem habearis, cum iste sub tutelæ specie regum oecupatus sit. Itaque nemo ei rex placet, nisi qui nondum natus est, & in tanta omnium festinatione, non iusta modo, sed etiam necessaria, exactos menses solus expectat, & iam diuinat mārem esse conceputum, quem vos dubitatis paratum esse, vel subdere. Si medias fidius Alexander hunc nobis regem post se reliquist, id solum ex his, quæ imperasset, non faciendū esse censerem. Quin igitur ad diripiendos thesauros discutitis? Harum enim opum regiarum, utique populus est hæres.

CONSULTATIO PERSARVM DE STATV
Monarchia, Aristocratia, & Democratia.

OTANIS ORATIO PRO IMPERIO POPVLARI

Ex Herodoto.

Argumentum.

Oppresso Mago, qui Persarum errore abusus erat ad regnum occupandum, quia interregnum erat, consultant proceres, quid factō opus sit, & quod genus administranda Reipubl.